

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Diacon,
avocatul Ion Leca,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Liubei Leca împotriva lui
Vladimir Diacon și Angelei Diacon cu privire la evacuare fără acordarea altui
spațiu locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016, prin care a fost
respins apelul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Diacon, avocatul Ion
Leca și menținută hotărârea Judecătorei Orhei din 24 decembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 08 iulie 2015, Liuba Leca a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vladimir Diacon și Angelei Diacon cu privire la evacuare fără
acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform extrasului din
Registrul bunurilor imobile, la data de 13 septembrie 2004, în baza contractului de
donație nr.2460 din 01 iunie 2004, a înregistrat la Oficiul cadastral teritorial Orhei
dreptul de proprietate asupra imobilului nr. 25 din str. N. Bălcescu, or. Orhei, cu
nr. cadastral 6401410.001 și nr. cadastral 64001410.001.01.

Menționează că, după înregistrarea căsătoriei între Angela Leca (Diacon),
care este fiica sa și Vladimir Diacon, aceștia s-au instalat temporar în imobilul din
str.N.Bălcescu, 25, or. Orhei, deoarece o perioadă îndelungată a fost plecată în
Italia la muncă.

Susține că, ea lunar expedia salariul său pârâților pentru a fi investit în
reparația și amenajarea imobilului său din str. N. Bălcescu, 25, or. Orhei.

Afirmă că, în vara anului 2004, întorcându-se din Italia, într-o mică vacanță,
între ea și ginere s-a iscat un conflict, în urma căruia relațiile între ei s-au înrăutățit,
iar de frică nu poate reveni în imobilul său.

Mai afirmă că, ginerele său are un comportament agresiv și față de fiica sa, care a solicitat desfacerea căsătoriei.

Susține că, la data de 08 mai 2015, cu scopul de a soluționa litigiul pe cale amiabilă, i-a propus lui Vladimir Diacon să elibereze benevol imobilul pînă la data de 21 mai 2015, însă ultimul a refuzat, continuând să locuiască în imobilul său pînă în prezent, încălcându-i dreptul de proprietate.

Solicită evacuarea lui Vladimir Diacon și Angelei Diacon cu toate bunurile sale personale și toți membrii familiei din imobilul din str. N. Bălcescu, 25, or. Orhei, fără acordarea altui spațiu locativ și încasarea în mod solidar de la pârâți a taxei de stat în sumă de 100 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5400 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 24 decembrie 2015 a fost admisă acțiunea și au fost evacuați Vladimir Diacon și Angela Diacon cu toți membrii familiei și bunurile ce le aparțin, din imobilul din str. N. Bălcescu, 25, or. Orhei, care aparține Liubei Luca cu drept de proprietate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 a fost respins apelul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Diacon, avocatul Ion Leca și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 18 iulie 2016, în termenul prevăzut de lege, reprezentantul lui Vladimir Diacon, avocatul Ion Leca a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, hotărârile judecătorești sunt ilegale, deoarece instanțele judecătorești au aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar erorile comise de către instanțe au dus la soluționarea greșită a cauzei.

Menționează că, instanța de judecată, la emiterea hotărârii, nu a luat în considerare toate circumstanțele cauzei și, anume, nu a luat în considerare faptul că, contractul de donație nr. 2460 din 01 iunie 2004, conform căruia Liuba Leca a devenit proprietara imobilului din str. N. Bălcescu, 25, or. Orhei, este un contract fictiv, un act juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice.

Susține că, în anul 2004, cu 2 luni pînă la înregistrarea căsătoriei cu Angela Diacon, ultima, fără să aducă recurentului la cunoștință, a donat casa locativă nefinisată mamei sale, Liuba Leca.

Afirmă că, recurentul, cunoscând că casa de locuit nefinisată îi aparține soției sale, pe parcursul a 10-12 ani, a reconstruit, a amenajat și a reutilat casa, beneficiind de credite de la bănci și împrumutând mijloace bănești de la prieteni și cunoscuți.

Relevă că, pe parcursul acestor ani, recurentul a îmbunătățit considerabil imobilul în litigiu și, prin urmare, ar fi inutil ca acesta să fie evacuat din proprietatea sa privată.

Mai relevă că, recurentul a depus în ședința de judecată a primei instanțe cerere reconvențională, însă prima instanță, printr-o încheiere protocolară din 01 decembrie 2015, a respins primirea acesteia, fapt ce contravine prevederilor art. 169 alin. (2), 172 alin. (2) și 269 CPC.

Invocă că, ulterior, recurentul a înregistrat cererea reconvențională și aceasta a fost anexată la materialele dosarului, însă instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra acesteia.

Consideră că, instanța de judecată i-a îngădit recurentului dreptul la accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, garantate de Constituția RM și art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 28 septembrie 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Liuba Leca a solicitat evacuarea lui Vladimir Diacon și Angelei Diacon cu toate bunurile sale personale și toți membrii familiei din imobilul din str. N. Bălcescu, 25, or. Orhei, fără acordarea altui spațiu locativ.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniceii acțiunii, evacuându-i pe Vladimir Diacon și Angela Diacon cu toți membrii familiei și bunurile ce le aparțin din imobilul din str. N. Bălcescu, 25, or. Orhei, care aparține Liubei Luca cu drept de proprietate.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către CIA „Transelit” SA, a ajuns la concluzia netemeinicieii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei atacate, a constatat că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Însă, instanța de apel, contrar prevederilor legale menționate, nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate de către reprezentantul lui Vladimir Diacon, avocatul Ion Leca în cererea de apel.

Așadar, instanța de apel a lăsat fără examinare și nu a elucidat argumentul invocat în cererea de apel precum că, recurentul Vladimir Diacon, în ședința de judecată a primei instanțe din 01 decembrie 2015, a înaintat cerere reconvențională, însă prima instanță, prin încheiere protocolară, a respins primirea cererii reconvenționale (f. d. 65, verso).

Or, reprezentantul recurentului, avocatul Ion Leca, cu referire la prevederile art. 169, 170 și 172 alin. (2) CPC, a menționat că, judecătorul urma să dispună, printr-o încheiere, refuzul de primire a cererii reconvenționale sau restituirea acesteia.

De asemenea, instanța de apel a lăsat fără examinare și nu a elucidat argumentul invocat în cererea de apel precum că, la data de 03 decembrie 2015, recurentul a înregistrat cererea reconvențională, care a fost anexată la materialele dosarului, însă prima instanță, prin încheierea protocolară din 24 decembrie 2015, a dispus de a nu examina posibilitatea primirii cererii reconvenționale (f. d. 66).

Ca urmare, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse judecării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În contextul dat, soluția instanței de apel este lipsită de putere de convingere, având un caracter unilateral, concluziile instanței de apel nefiind altceva decât reflectarea selectivă a celor reținute de prima instanță, fără a fi dată o apreciere cuvenită argumentelor invocate în cererea de apel.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel, instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul lui Vladimir Diacon, avocatul Ion Leca.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Liubei Leca împotriva lui Vladimir

Diacon și Angelei Diacon cu privire la evacuare fără acordarea altui spațiu locativ, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari

Mariana Pitic